

HEVESI SIMON:

A közeli viszontlátás...

Kassa. Papi működésem első színtere. Megindult lélekkel, csöndes, merengő, fájdalommal emlékszem vissza közel négy évtized előtti időkre, a magyar műveltség emporiumára, a kassai iskolákra, a Kazinczy Ferenc emlékét őrző irodalmi társaságra és folyóiratára, az Északmagyarországi Minervára, a Magyar Kultúra jeles munkásaira és kiválóságaira, akikké! együtt dolgoztam, Kassa város erős magyarérezelmű lakosságára, mely olyannyira kuruc szellemű volt, hogy csak ellenzéki képviselőre adta le szavazatát, azután azt kellett hallanom, hogy a magyar szó kiszorult a hivatalokból, az iskolákból, a közgyűlési termekből, az utcai cégtáblákról és jelzésekről Kassa városában.

És azután valami szóval ki nem fejezhető méla szomorúság fátyolozta be gyász fátyollal lelkem hár laborjait, amikor azokról bánat és fájdalom csöndes lírája szakadt. Így zokoghattak Izrael gyermekeinek lantjain a hurok, mikor síró fűzfák ágaira függesztettek hárfáikat, mert nem akarták dalolni Cion dalát zordon idegenben.

Hát a Csermely-patak csobogása már nem kísérheti

ütemével — a magyar nyelv ritmusát, a Bankó bércze nem susoghatja erdős lombjaival a magyar nyelv zenéjét, a Hernád, Bársonyos, Bodva folyó hullámai nem ringathatják habjaik zsongásával a magyar jövőendő édes bölcsődalát, a Béla, Hilyó, Aranyidka, Jászó, Régée, Szalánc, Boldogkő magyar hegyormai nem erősíthetik acélossá visszazengésükkel a magyar nyelv ércszavát, a füzéri, bodokói, kékedi, abaujvári várromok nem regélhetik magyar nyelven tovább ábrándrepkénnyel körülfont, emlékborosstyánnal koszorúzott andalító múltjukat, a ránk-herlányi sustorgó időszaki hőforrás nem mesélhet többé magyar szóval elmúlt idők bübájáról; vájjon Apáthi, Hosszuszer, Rozgony, Rövidszer, megtagadják magyar múltjukat, a kassai Dóm, melynek építését Mátyás király fejezte be, letagadhatja-e zengő történetét, Kassa város címere, melyben mindig benne volt a négy folyó, megszakíthatja közösségét a magyar ősfolyókkal, a szántóföldek, melyeken Fáyak, Csákyak, Perényiek, Károlyiak, Radványiak, Szirmayak, Szentimreyek, Pukyak, Barcsayak, Kazhiczyak, Forgáchok, Báस्थ्यak, Péchyek, Bornemiszák, Andrássyak gazdálkodtak, ugaraivá legyenek a magyar nyelvnek, a vármegye, melynek erős várát még Aba Sámuel magyar király építtette és Kassa városa, ahol Rákóczi hamvai pihentek, ahol Bethlen Gábor 1619-ben és Thököly 1682-ben tartott nagy magyar országgyűlést, ne halljon többé magyar szót, hanem a magyar nyelv temetője?

Ezt nem akarhatta az Isten és nem akarhatta az ember!

Most vége ennek a rossz álomnak. Itt a nagy pillanat, a feltámadás perce. Szívünk lírája imádságba olvad. Jönni kellett és eljött a jobb kor! Bízó hittel forduljunk Istenhez! Virrad már Kassa felett: Testvérek, imádkozzunk!

(Egyenlőség, 1938. október 6.)